

СЪВРЕМЕНЕН ТЕРАПЕВТИЧЕН ПОДХОД ПРИ ПАЦИЕНТИ СЪС ЗАПАЗЕНА ЛКФИ

Кирил Карамфилов
УМБАЛ „Александовска“
Клиника по кардиология

organic@abv.bg

Дефиниция

□ Сърдечна недостатъчност (СН):

Клиничен синдром характеризиращ се с неадекватна доставка на кислород към тъканите, развиващ се вследствие всяко сърдечно структурно или функционално нарушение на камерното пълнене или изпомпване на кръв

Видове според ЛКФИ

Класификация	Фракция на изтласкване (ФИ)
СН с намалена фракция на изтласкване (HFrEF) • Известна като систолна СН	$\leq 40\%$
СН със запазена фракция на изтласкване (HFpEF) • Известна като диастолна СН	$\geq 50\%$
СН с гранична фракция на изтласкване	41-49%
СН със запазена ФИ (подобрена) (При пациенти с предхождаща СН с намалена ФИ)	$> 40\%$

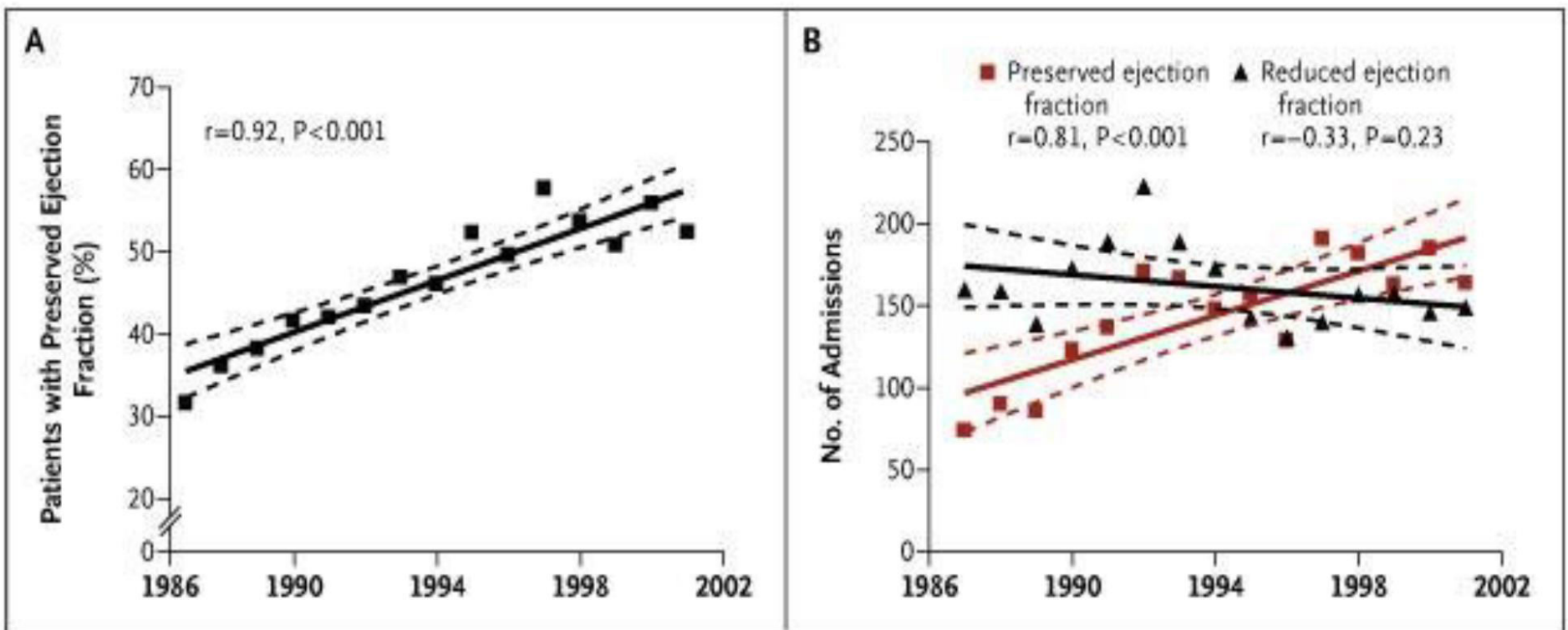
- Над 50% от пациентите хоспитализирани с прояви на СН са със запазена ЛКФИ
- Честотата нараства с възрастта и се среща по-често при жени отколкото при мъже, независимо от годините
- За разлика от пациентите с намалена ЛКФИ, тези със запазена са по-често възрастни, предимно жени, хипертоници, с наднормено тегло, с анемия, с по-голяма честота на предсърдно мъждене и по-малка на коронарна артериална болест

Prevalence of Diastolic Heart Failure

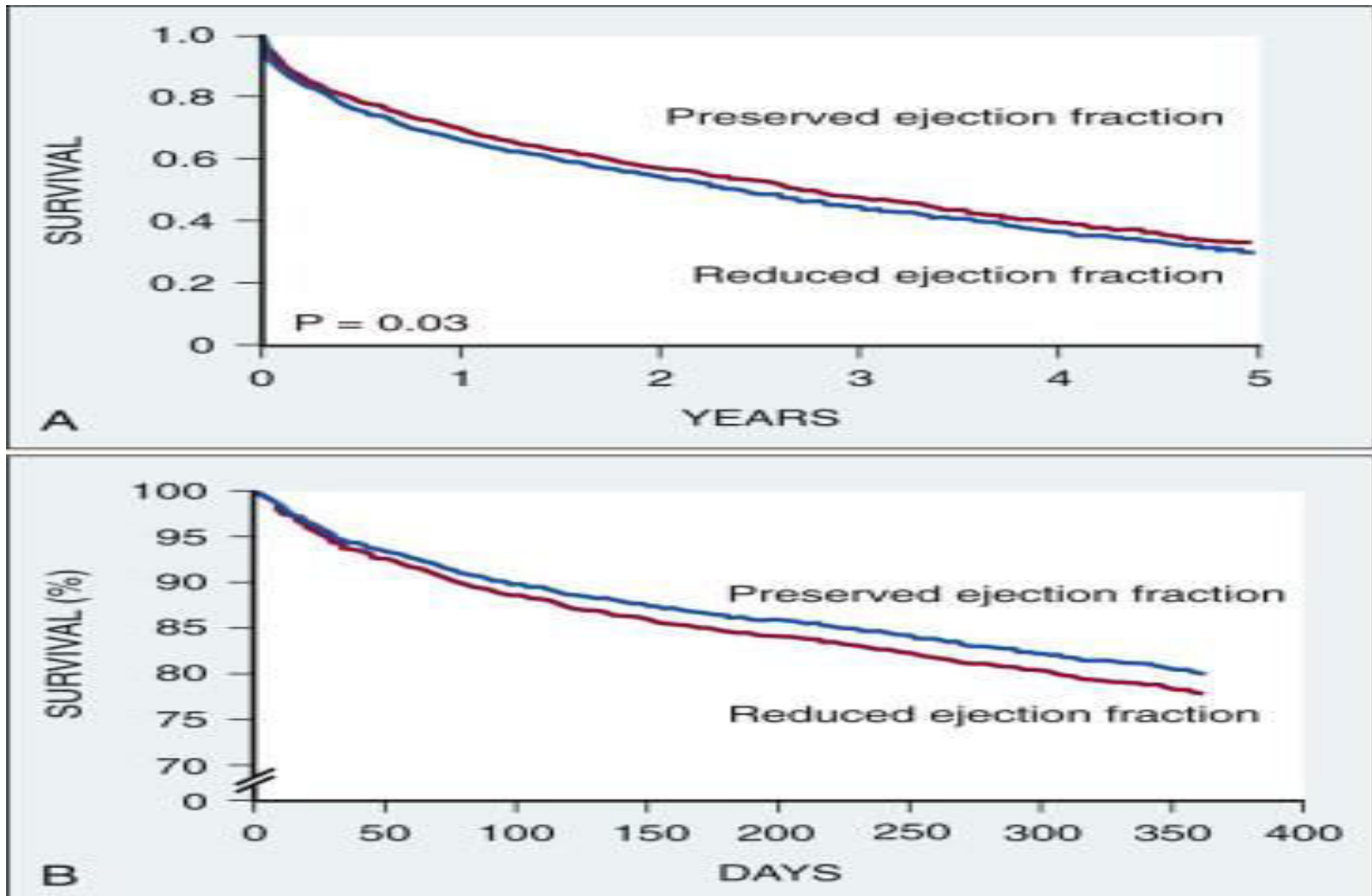
Consecutive patients hospitalised for HF in Olmsted county 1987-2001; 6076 CHF patients, EF >50% vs. EF <50%

Increasing prevalence of DHF patients

Number of hospitalizations for SHF decreasing but DHF increasing

СН - преживяемост

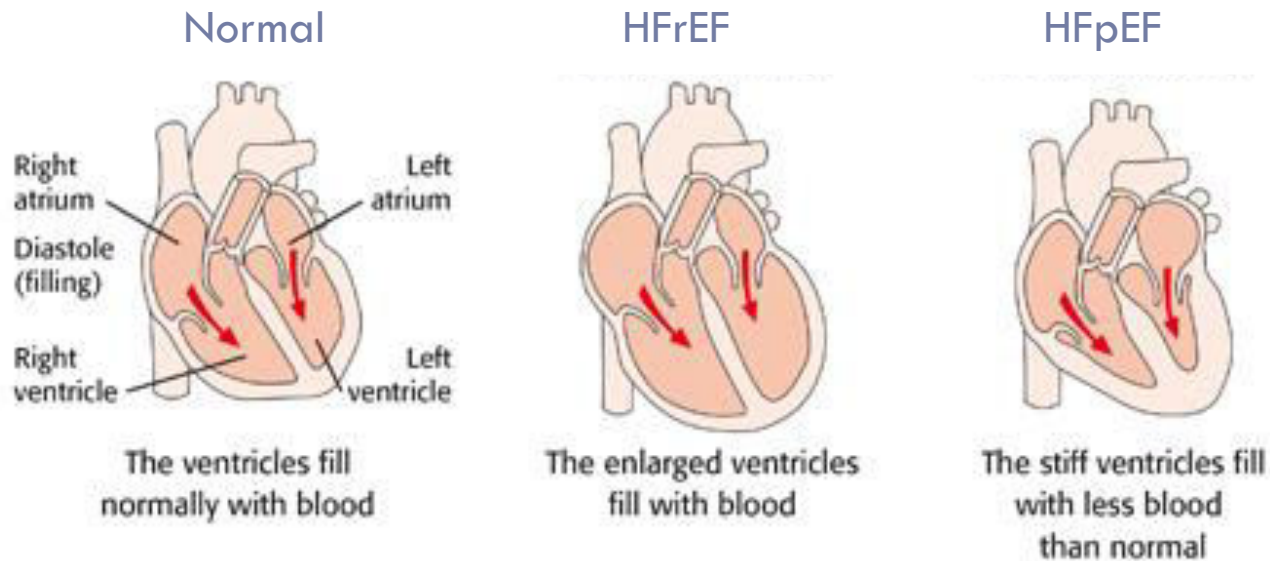
- Възниква в резултат на диастолна дисфункция на лява камера
- Диастолната дисфункция е свързана със забавена релаксация и намален къмплайнс на ЛК
- Настъпва ЛК структурно ремоделиране и промяна в геометрията

HFpEF - Патофизиология

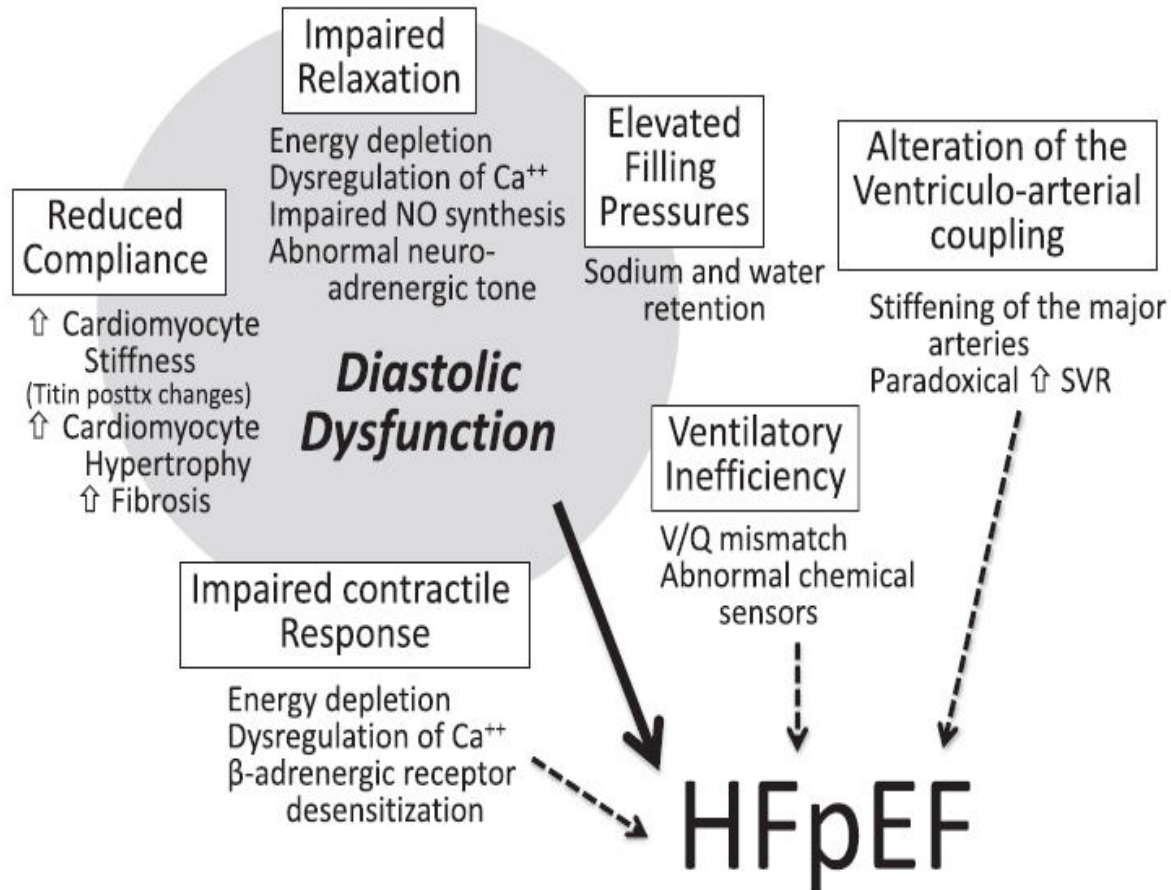

HF - Патофизиология

Патофизиология

Диагностика

(1) Symptoms & Signs Of Heart Failure

- Typical symptoms: breathlessness, orthopnoea, paroxysmal nocturnal dyspnoea, exercise intolerance, fatigue, swelling
- Typical signs: raised jugular venous pressure, hepatojugular reflux, third heart sound, oedema, pulmonary crepitations

(2) Preserved LV Ejection Fraction

- Currently taken as LV ejection fraction $\geq 50\%$
- Without LV dilatation

(3) LV Diastolic Dysfunction

- Structural: LV hypertrophy, left atrial dilatation
- Doppler: raised E/e' ratio, abnormal mitral inflow, prolonged pulmonary venous A reversal duration
- Biomarkers: raised NT-proBNP, BNP
- Rhythm: atrial fibrillation
- Invasive hemodynamics: increased LV end-diastolic pressure, prolonged tau, increased LV stiffness

ПОСТАВЯНЕ НА ДИАГНОЗА:

- Диагностичните критерии се основават на клинични доказателства за СН според Framingham criteria и нормална ЛКФИ, след изключване на други причини наподобяващи симптоми на СН
- The European Society of Cardiology изисква следните четири критерии за поставяне на диагнозата: симптоми и белези на СН, нормална или умерено редуцирана ЛКФИ и съответно структурни промени (ЛКХ и ЛП уголемяване), и/или диастолна дисфункция.

2013 ACCF/AHA Guideline for the Management of Heart Failure: Executive Summary

Recommendations	COR	LOE
Systolic and diastolic blood pressure should be controlled according to published clinical practice guidelines	I	B (28,247)
Diuretics should be used for relief of symptoms due to volume overload	I	C
Coronary revascularization for patients with CAD in whom angina or demonstrable myocardial ischemia is present despite GDMT	IIa	C
Management of AF according to published clinical practice guidelines for HFpEF to improve symptomatic HF	IIa	C
Use of beta-blocking agents, ACE inhibitors, and ARBs for hypertension in HFpEF	IIa	C
ARBs might be considered to decrease hospitalizations in HFpEF	IIb	B (248)
Nutritional supplementation is not recommended in HFpEF	III: No Benefit	C

ACE indicates angiotensin-converting enzyme; AF, atrial fibrillation; ARB, angiotensin-receptor blocker; CAD, coronary artery disease; COR, Class of Recommendation; GDMT, guideline-directed medical therapy; HF, heart failure; HFpEF, heart failure with preserved ejection fraction; and LOE, Level of Evidence.

Терапевтични стратегии при СН със запазена ФИ (HFpEF)

А. Фармакологично лечение

1. RAAS инхибиция
2. Beta рецепторна блокада
3. Aldosterone рецепторна блокада
4. Блокада Calcium на канали
5. Digoxin
6. Статини
7. Nitric oxide бионаличност

Б. Нефармакологично лечение

1. Устройства
  - a. ДП pacing
  - b. ЛП pacing
  - c. Бивентрикуларен pacing
  - d. Барорефлексна активираща терапия
2. Нискосолна диета
3. Физическа активност

РОЛЯ НА АСЕ-ИНХИБИТОРИТЕ

- Рениновата активност нараства при пациенти със СН със запазена ЛКФИ
- РАС е включена в няколко патофизиологични процеса свързани със СН със запазена ЛКФИ – системна хипертония, ЛКХ, миокардна фиброза и съдова дисфункция.

ТРИ ОСНОВНИ КЛИНИЧНИ ПРОУЧВАНИЯ

- (CHARM)-Preserved – candesartan vs. placebo – не доказва категорично благоприятни ефекти от прилагането на ACE-инхибитори
- PER-CHF – perindopril vs. placebo – за период от 1 година доказват подобряване на симптомите и физическия капацитет
- I-PRESERVE – irbesartan vs. placebo – без съществена разлика по отношение на нивата на NT-pro-BNP (строг предиктор по отношение на прогнозата)

БЕТА - БЛОКЕРИ

- Пациентите със СН със запазена ЛКФИ са с повишени нива на норепинефрин, което е потенциалния таргет на терапията
- Забавянето на сърдечната честота води до намаляване на кислородната консумация и удължаване на диастолата с подобряване на коронарната циркулация
- Намаляват ЛК ремоделиране, подобряват ЛК функция и подобряват преживяемостта

РОЛЯТА НА БЕТА-БЛОКЕРИТЕ ОСТАВА НЕСИГУРНА

- ELANDD – nebivolol 10 mg vs. placebo - 116 пациента с NYHA II-III ст., ЛКФИ > 45%, диастолическа дисфункция – след 6 месеца без промяна в 6MWT
- SENIORS – nebivolol vs. placebo – умерено намаляване на общата смъртност или сърдечно-съдовите инциденти
- J-DHF – carvedilol vs. placebo – след 3.2 г. без промяна по отношение на сърдечно-съдовата смъртност или изневяната на СН

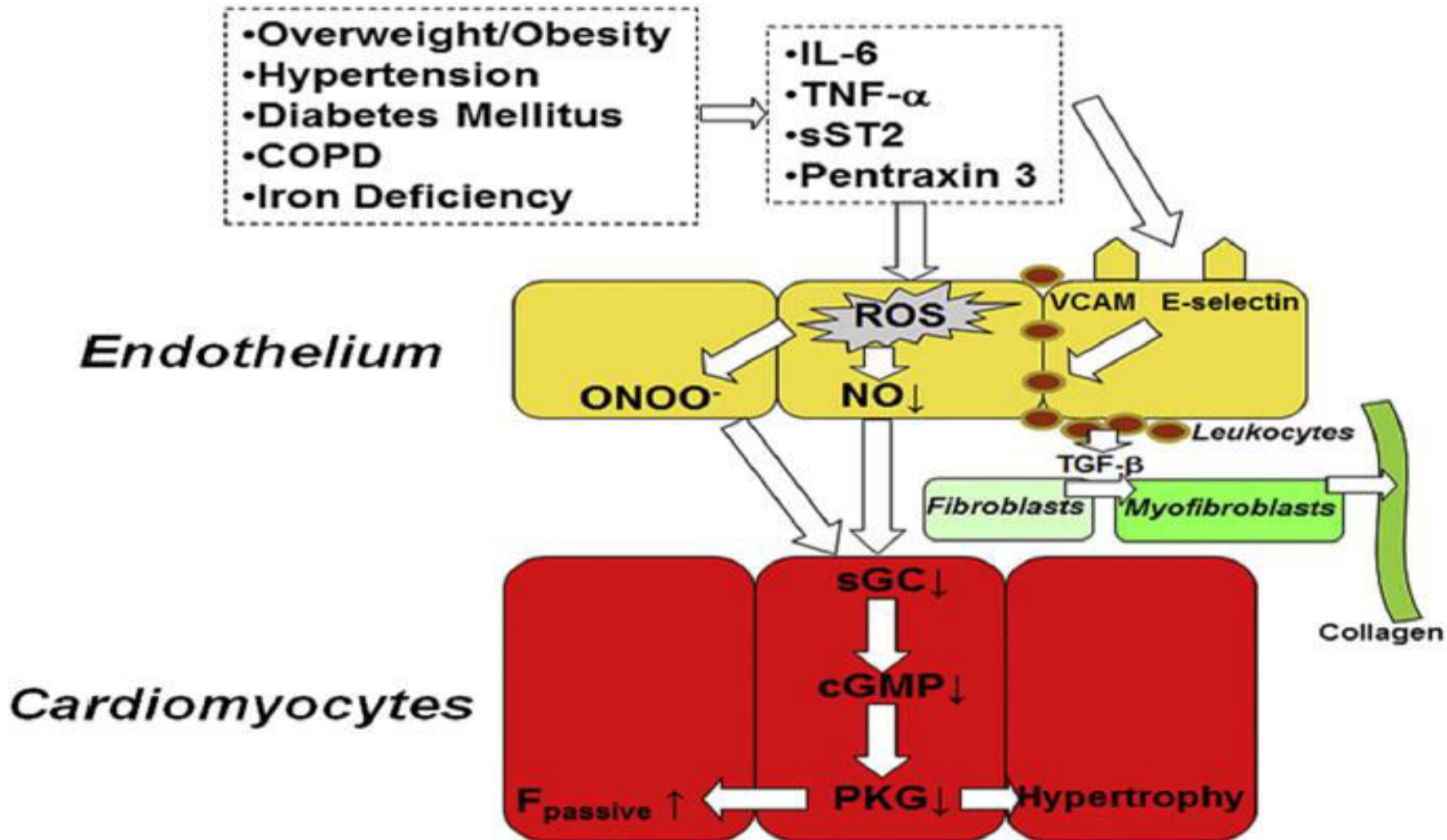
АЛДОСТЕРОНОВИ АНТАГОНИСТИ

- Повишените серумни нива на алдостерон са независим рисков фактор за смъртност, основно свързан с инсулт и внезапна смърт при пациенти с коронарна артериална болест
- Алдостероновата блокада демонстрира подобряване на преживяемостта, когато е в комбинация с АСЕ–инхибитор и бета-блоккер

- Aldo-DHF trial– spironolactone 25 mg vs. placebo – след 12 месеца се наблюдава подобрене в ЛК КД пълнене, индекс на ЛК маса и неврохуморална активност, сигнификантно намаление на систолното и диастолното артериално налягане
- TOPCAT trial- spironolacton 30 mg vs. placebo – след 3,5 години без сигнификантна разлика по отношение на смъртността, изявата на СН или оцеляването от сърдечен арест

РОЛЯ НА NO-cGMP-PKG ПЪТИЩА

Importance of Comorbidities

РАНДОМИЗИРАНИ КЛИНИЧНИ ПРОУЧВАНИЯ С PDE5

- RELAX trial – sildenafil 20 mg x 3 дн vs. placebo - след 24 месеца не се регистрира разлика в групите по отношение на кислородна консумация, 6MWT, качеството на живот, диастолната дисфункция или ЛК ремоделиране

Neprilysin инхибиция

- Натриуретичните пептиди имат изразен натриуретичен и вазодилататорен ефект, посредством cGMP каскадата осъществяват и антиадренергичен и антихипертрофичен ефект.
- PARAMOUNT – LCZ696 (ARB/neprilysin inhibitor) 200 mg t.d. vs. valsartan 160 mg t.d. – за 12 седмици LCZ696 сигнификантно намалява NT-pro-BNP нивата, PARAGON-HF (клинични резултати)

Ca антагонисти и дигоксин

- Калциевите антагонисти не са индицирани при пациенти със СН с редуцирана ЛКФИ, вероятно поради това се прилагат предпазливо при СН със запазена ЛКФИ
- Две малки клинични проучвания демонстрират подобрене във функционалния капацитет и ЛК диастолна функция при пациенти с ЛКФИ > 45%, редукция на нивата на NT-pro-BNP
- DIG trial – digoxin vs. placebo – след 37 месеца без сигнификантна разлика по отношение на хоспитализациите и сърдечносъдовата смърт

Статини

- EHS - при 3 148 пациента с ЛКФИ >40 % се регистрира намаление на общата смъртност при лечение със статини.
- Метаанализ на 11 проучвания с 17 985 пациента показват че използването на статини се свързва с 40% намаление на смъртността.

HFpEF – специфично лечение

HFpEF Характеристики	Препоръчителен медикамент
Симптоми от обемно обременяване	Diuretic
Хипертония	ACE inhibitor, ARB, β -blocker
ПМ	β -blocker, non-DHP CCB, digoxin, amiodarone
Диабет/БН	ACE inhibitor, ARB
ИБС	ACE inhibitor or ARB + β -blocker

Нефармакологично лечение

- Диета с ниско солно съдържание –
  - Експериментални модели сочат че богата на сол диета индуцират тежка хипертония, ЛКХ и диастолна дисфункция
  - Пациенти лекувани с DASH/SRD за 21 дни подобро АН, намален оксидативен стрес, диастолна дисфункция и подобрена артериална еластичност

- Физическа активност
  - Ex DHF – подобрени изследвани показатели (VO_2) съчетано с подобрени физически показатели за качеството на живот

Нефармакологично лечение - пейсиране

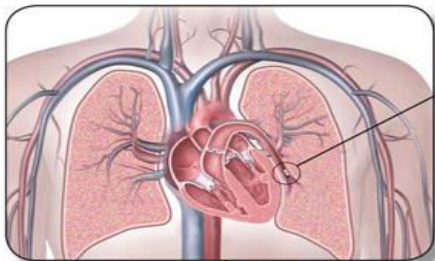
- Пациентите с HFpEF имат хронотропна недостатъчност която спомага за намаления физически капацитет
  - - при пациенти с интератриално забавяне на провеждането – ЛП пейсиране
  - - при диссинхрония (широк QRS, повишени показатели за ЛК маса, по ниски скорости на релаксация на митралния пръстен) – ресинхронизираща терапия.

Нефармакологично лечение – барорефлексна терапия

- Използва се при пациенти с резистентна хипертония
- Стимулацията на барорецепторите води до негативен отговор във вегетативната нервна система с подтискане на симпатиковата и активиране на парасимпатиковата НС с последваща брадикардия и вазодилатация.
- Очакват се резултатите от Rheos DHF trial.

Нефармакологично лечение - перспективи

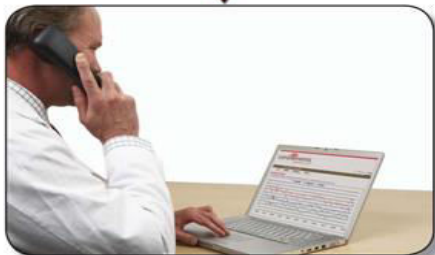
WIRELESS SENSING DESIGNED FOR PROACTIVE MANAGEMENT OF HEART FAILURE PATIENTS*

For patients with heart failure, a miniature wireless sensor is inserted into the pulmonary artery through a minimally invasive procedure.

An external electronics module and a flat, flexible antenna allow for collection and transmission of patient data to our secure database.

The patient's physician is able to access this data via the Internet, enabling proactive patient management.

*CAUTION: Investigational device. Limited by Federal law to investigational use and not cleared or approved for commercial sale by any regulatory agency.

CARDIOMEM – имплантира се пулмоартериален сензор и монитор в дисталната пулмонална артерия при ДСК. В CHAMPION се регистрира сигнификантна редукция на хоспитализациите след имплантиране на устройството.

Недостатък – дава индиректна оценка на ЛП налягане

- LАRТОР – представлява ЛП монитор на налягането, имплантира се чрез транс-септална техника, поради което дава по-точна оценка на ЛП налягане.
- Проучванията с LАRТОР са прекратени поради високата честота на перипроцедурни инциденти и усложнения

Практически насоки при лечението - I

1. Да се изключат състоянията които имитират HFpEF (напр, рестрикция, констрикция, БАХ, *cor pulmonale*).
2. Да се прецени необходимостта от други диагностични изследвания (напр, мозъчен натриуретичен пептид, ЕхоКГ, ДСК, комбиниран тест с натоварване за бял дроб и сърце).
3. Да се идентифицира и третира хипертонията и неадекватната промяна на АН спрямо натоварването.
4. Да се идентифицира хронотропна дисфункция (*incompetence*) по време на натоварване и да се прецизират, прекратят или намалят брадикарните лекарства.

Практически насоки при лечението - II

5. Да се установи и лекува ПМ.

6. Да се установи и лекува ИБС.

7. Да се установят и лекуват други придружаващи заболявания, напр. Диабет, затлъстяване, БН, ХОББ, sleep apnea и анемия.

8. Разумна употреба на диуретици, с особено внимание спрямо свръхдиурезата.

9. Промяна в начина на живот (напр ограничена употреба на сол и прием на течности, отслабване, физически натоварвания).

Заклучение

- За разлика от пациентите с HFrEF, опитите да се идентифицира лечение подобряващо клиничните резултати при пациентите с HFpEF в голяма степен са неуспешни.
- Множеството различни патофизиологични механизми стоящи зад изявата на СН правят идентифицирането на единна терапевтична цел голямо предизвикателство.
- Настоящото поведение при тези пациенти е насочено към симптоматично облекчаване на застойните оплаквания с диуретици и превенция на рисковите фактори, като се възлагат надежди на нови молекули и/или устройства.